

החילולים הכוזבים

אזהבנו הדתיים והחוגים הלאומניים מקיימים מגע ישיר ומתמיד עם אוהדיהם, מלבד כמועדוני האסיפות שהם בתי הכנסת, גם בחוגיבית תמידיים. ידידי נפ' שנו האציוניסטיים באים או לא באים לאסיפות הבודדות למען השלום, אם וכאשר הן מתקיימות בכלל. מה לעשות? הנה תשובה אחת מיני רבות: יש סרט, חייל בכחול שמו, יש להקרינו בכל מקום שניתן הדבר, הינם אין סוף, בפני בני-נוער בפרט. גם בפני מניחי התפילין מקרב בני-הקיבוצים. הסרט בשלמותו, וללא קיצוצים, מכה כברק בכל החושים, וגורם להלם מפקח ומטהר. הסרט שווה לפחות כמו גאוס טוב. הוא יכול לשכנע את הבלתי-משוכנעים, ולחזק ב'

רוחם את המשוכנעים. אני מציע ליסד קרן גדולה די הצורך, כדי להגשים את הרעיון. ברוך כהן, קריית ים ג', חיפה

צר לי עליכם, שליבכם דואב על שדם יהודים לא נשפך בסבטיה. הלוא היא אלון מורה. במקום לשבח את ממשלת רבין על התאפקותה, אתם מבקרים אותה. מעניין שאתם, שגינתם את הממשלה על שלא מיצתה את כל האפשרויות למשאומתן עם הרוצחים, חוטפי ילדי מעלות, הייתם הפעם נגד משאומתן עם המתנחלים.

ניסם בארי, תל-אביב

האם מנסה הקורא בארי לרמוז שיש לגזור גזירה שווה על אירגוני-הסניף רוד הפלסטיניים ועל מתנחלי סבטיה?

קראתי בעיתון הארץ תלגום של כתר בה שהופיעה בעיתון הערבי, אל-פאג'ר, ובה השאלה המתנחלי סבטיה: "באינו זכות אתם באים לשכח ומתנחלים בה כי כוח הזרוע? האם שתלתם בשכם עצים, או גידלתם בה בקר?" והמאמר באל פאג'ר מסתיים במילים: "הזכות על האדמה נק' נית במחרשת הפלה הפלסטיני הפשוט המעבד את אדמתו, זכות זאת אינה נק' נית על פי חוקי התורה". אני, כבן דור חמישי בארץ זו, רוצה לומר לעורך אל-פאג'ר ולקוראיו, כי זאת אחת מנקודות-התורפה של הטיעונים הרביים לזכות ארץ זו. העובדות הידועות לי ממקור ראשון על מה שהיה בארץ זו לפני התחלת ההתיישבות היהודית, הן: אותם מעט תושבים ערבים שהיו כאן, גרמו לכך שארץ זבת חלב ודבש הפכה כמעט כולה למידבר שממה. למעשה, עד היום, יש הבדל מהותי בין הפרחת שממות תחת ידיים יהודיות, לבין מצב הארץ תחת ידיים ערביות. הארץ באמת שייכת למי שעובד אותה. הערבים רוצים אותה עכשיו משום שהיא פורחת. אילו ארץ זו היתה נשאת שממה, כפי שהיתה לפני בואנו לכאן, לא היו משתוקקים כל-יך לגזול אותה מאיתנו ולנשלונו.

מרדכי בן-חורין, סביון זלינה כצה"ל

בימים אלה נדרשים אורחי המדינה לי מאמץ ולחיסכון מוגבר. בו בזמן נערכות בצבא מסיבות-ענק בהן מבוזבים אלפי לירות.

בחייל-האוויר, למשל. הדבר ידוע ומקור כל זה שנים, ונמשך גם בימים אלו. אנו מצרפים למכתב תצלום של הזמנה לנשף הילופי-פיקוד של ביה"ס הטכני ח"א. הדבר כמובן נגשה על חשבון התקציבים הצבאיים ומיסי האורחים. שלום לזו, כתב, אפסילון בני שגיב, שורף, אפסילון עיתון הסטודנטים בסכניון

מיקרה מוח

ברכותי לבחור הזולן, מי יתן ואחרים ילכו בעקבותיך. הלאה הצביעות! בוא נס' ביר לכל הצבועים שבשנת 1984, זה יהיה דבר מובן מאליו, בתנאי שעד אז ננהל עוד 3-4 מילחמות, עם ניצחון, כמובן, ואם אנטישמי כלשהו יועק, אם הערבים ישמ' שו לנו כמזון, נוכל להסביר לו שהמנה הראשונה היתה משל יהודי.

מ.פ., ת.ד. 181, ראשון-לציון

מכתב השבוע

נוכתב לנותנחל

שלום לך מתנחל יקר! אני נורא מבקש שתסלח לי, אבל אני מרגיש קצת עצוב היום. פתאום בא לי להחליט כל מיני החלטות משונות. דבר ראשון שהחלטתי הוא שבאמת אין לי שום חשק למען. ועוד דבר - אין לי גש חשק למות למען האלוהים שלך, שהבטיח לך את סבסטיה. את לא רוצה שתבין אותי לא נכון. אני באמת מעריך אותך, את התלהבותך, את אמונתך, את פשטות הליכותיך בפני האלוהים - אבל, אני לא יודע, נדמה לי שאני קצת אחר.

תראה, אני פשוט מאמין באלוהים אחרים. מזור, נכון?

אני מאמין טיפה באלוהים שקור' אים לו צדק. וכמה מזור, הוא לא האלוהים רק של היהודים. אני מא' מין טיפה גם באהבה ואני מנסה בכל כוחי לחלק אותה עם כולם. אני מאמין באלוהים שקוראים לו שלום, והוא כמעט רק האלוהים שלי, משום שנדמה לי לפעמים, שרק אני אוהב אותו ומאמין בו. אתה רואה, אני בן-אדם מזור. אני בכלל לא מת' פלל לאלוהים שלי ואני גם לא מניח בשבילו תפילון. אבל אני באמת אור' הב אותו ואני לא צריך לרוץ לגור בשכם בשביל לומר לו זאת. אני רוצה להתוודות בפניך על משהו נוסף, ולהתנצל. כשהייתי בן שמונה-עשרה, אני בכלל לא הלכתי לישובה. אני סתם כך התנדבתי לצני חנים. ואני באמת מרגיש שטעיתי. היום, מתנחל יקר, אני סתם קצין, שעושה המון מילואים ביחד עם המון בחורים נהדרים שכולם בצנחנים וגם הם כמוני, לא כל-יך כמון מאמינים באותו אלוהים. אז אני באמת מתנצל על זה שבשעה שאתה התנחלת ב' סבסטיה, אני שמרתי בלילה במוצב ברמת הגולן, שחש וחלילה לא יפגעו בך לרעה.

אני רוצה לומר עוד דבר אח' רון. אני קצת פוחד שהמילחמה הי' באה ועומדת להגיע בקרוב, לא כל כך בגללי, כמו בגלל רבים כמון. אני לא פוחד למות. אני נלחם ברצון למען אשה אחת שאותה אני מאוד מאוד אוהב, למען מדינה שנולדתי בה ואני מאמין עדיין בתוכי שהיא יכולה להיות נהדרת. אני מוכן למות למען החברים שלי, הרבה הרבה חבי' רים שאני רוצה נורא שהם יחיו בארץ הזאת בשימחה ושבניהם לא ידעו יותר מה פירוש נשק.

אני רק רוצה שתדע דבר אחד - אם אמות, לא אמות בשבילך ולא למען. אל תתפלל על קברי לאלו-היך. אם הוא אומר לך - לך ושב סבסטיה, אז זה לא האלוהים שלי. כדאי שתזכור זאת כשהחיללים יילחמו ובחורי הישיבות ימשיכו לל' מוד תורה. דמי הופך להיות הפקר, ומי שמפקיר אותו זה אתה. האמן לי שאיני כועס. אחרי הכל אחיה חייל טוב, אני מנביח. דודי פלדר, רחוב ערבי הנחל 10, תל-אביב

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תדי אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136 • מען מברקי: "עולמפרם" • מורפס ב"רפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רחוב כר' אביגדור • הפצה: "גד" בע"מ • גזופות: "צניקוגרפיח כספי בע"מ" • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

ק/א יקר.

"אם תיפרוץ מילחמה חדשה בגלל התמוטטות מאמציה-השלום - יוכלו הוריו של כל אחד מאלפי הרוגיה לטעון בצדק שבנם נרצח על ידי כוחות השלום, שערקו מן המערכה. - האשמה חמורה זו היתה כלולה במאמרו של אורי אבנרי לקראת השבר (העולם הזה 1927) שכך הם באו מצד אנשים שלא ערקו מן המערכה. שהתגלתה בארבעת ימי מעשה סבסטיה. היו שראו עצמם נפגעים בעקבות מאמר זה. הרשימה עוררה גלים של תגובות. כמה מהם התפרסמו ועוד יתפרסמו במדור מכתבים. אולם שני מכתבים ראויים ללא ספק לזכרה. שכן הם באו מצד אנשים שלא ערקו מן המערכה. אחד מהם היה מכתבו של סיני פתר, חבר קיבוץ כרם-שלום. כותב סיני, שקיבוצו נמצא על גבול סיני, במכתבו: "בכל לב אני שלם עם הביקורת החריפה אותה מתח אורי אבנרי (העולם הזה 1927) נגד האימפוטנציה אשר אחזה במחנה השלום בעיקבות מעשה סבסטיה.

אף-על-פי-יכן אי-אפשר להימנע מהבעת תמיהה נוכח העובדה שהעורך לא מצא לנכון להזכיר, ולוא במילה אחת, שאכן התארגנה תגובה, שעות ספורות בלבד לאחר ההתקוממות סבסטיה. חברי קיבוצים בדרום אשר "התנחלו" באופן הפגנתי בחוותו של אחד ממנהיגי פולשיס-סבסטיה, ח"כ אריק שרון, ומכיוון שיש שמאל עם ביצים בארץ הזו."

מכתב שני בנושא זה היה מכתבו של אברהם גל, מזכיר תא-הסטודנטים של מיפלת העבודה בירושלים, שהתבלט עוד לפני מעשה סבסטיה במאמציו להפעיל את החברים הצעירים של מיפלת העבודה לצד הקו היוני במיפלה. כותב אברהם גל: "בגיליונכם האחרון (העולם הזה 1927) תיארתם את מחדלו של מחנה השלום באי-תגובתו של מעשה סבסטיה (ההר הוליד עכבר)". אבקש להעמיד את תיאורכם על דיוקן ושמורתו באשר התעלמתם והעלמתם, משום מה, את פעולתו של תא הסטודנטים של "העבודה" בירושלים.

ביום ג' (יומיים טרם ביצוע המעשה) הגיעו לידינו ידיעות מוסמכות - ממקורות בתוך קבוצת המתנחלים - על המעשה המתוכנן. העברנו את הידיעות לידיעת הרמטכ"ל ומפקד פיקוד מרכז (באמצעות ח"כ) ולמספר שרים בממשלה. כמו כן הועבר החומר לח"כ יוסי שריד, אשר התבקש להגיש הצעה דחופה לסדר היום.

ביום ה' בשעה 8 בערב נמסרה הידיעה על "מעשה סבסטיה" בפעם הראשונה בכלי התקשורת. באורח ספונטני בחלקו, ויוזם בחלקו, החלו חברי תא הסטודנטים בפעולת ארגון רחבה לתגובת נגד חריפה. הרעיון הראשון היה להשתלט על משרד גח"ל בירושלים ולכבוש את משרד משרדים בשרשרות עד לפינוי "מתנחלי" סבסטיה. רעיון זה שונה ברגע האחרון מתוך מגמה להקפיד ולדקדק על קיום החוק. ביום שישי, בשעות לפנה"צ, החלה ההפגנה - אשר אושרה ע"י המשטרה במיגבלות חמורות למדי - ברחבת המשביר לצרכן. על אף הזמן הקצר ועל אף השעות הבלתי-נוחות (שעות עבודה) התקהל במקום ציבור רחב ומגוון.

זמן קצר לאחר תחילת ההפגנה הגיעה למקום חבורה של צעירים חובשי כיפות ויחד עם פרחחים שהודמנו למקום החלו לקרוע את כריות המפגינים שרפו - בערות מים - את מערכת הרמקולים והחלו מכים את המשתתפים תוך הפרעות שיטתיות באלימות, בגידופים ובצעקות. כותב שורות אלו, אשר ניסה להשקיט את הרוחות וביקש שלא להיגרר לקטטות ולאלימות ספג בעיטה בראשו ואושפו מחוסר-הכרה (ועזוע מוח) בבי"ת הדסה.

ההפגנה זכתה לכיסויי בחדשות הרדיו ובטלוויזיה, ולפחות מן הבחינה הוויזואלית היתה זו התגובה הנגדית היחידה ל"מעשה סבסטיה" בימים שישיישבת. מן ההגינות, כי העולם הזה - בסקרו את האימפוטנטיות של "מחנה השלום" - לא יתעלם מאותן תופעות של פעלתנות תיובית גם אם הוא (או תנועתו) לא היו שותפים לפעילות זו. ככלות הכול, אם העניין עצמו - ולא רק השלל האלקטורלי - הוא בעל חשיבות בעיני העולם הזה, הרי המעט שביכולת העתון לעשות הוא למצוא מילה טובה גם לזולת, כאשר זה "הרוויח" אותה ביושר."

אין ספק ששתי הפעולות עליהן מצביעים סיני פתר ואברהם גל ראיות לציון על רקע החידולן הכללי שאחז במחנה השלום בימי מעשה סבסטיה. לא היתה כל כוונה להתעלם מהם. פרשת המתנחלות ב"גח"ל אריק" אוזכרה בדיווח על מאורעות שבוע סבסטיה (העולם הזה 1926). אולם עם כל חשיבותן כביטוי של מחאה, מחזקות שתי תגובות פרטיזאניות וספונטאניות אלה את התיזה שהיתה מונחת ביסוד מאמרו של אבנרי: מעשה סבסטיה גרר תגובות של יחידים וקבוצות, ששיקפו את הזדעזעותו ומורת-רוחו ל"חלק ניכר בעם מהפרשה וממה שאירע סביב לה. אולם דווקא הן, הבליתו עוד יותר את חוסר-האונים של כל הגופים והיחידים המשייכים את עצמם למחנה השלום, לפעול במלוכד, בחזית אחת תוך תיכנון ותיאום, ולהתגבר על החשבונות האישיים הקטנוניים המפלים אותם.

תל-אביב